

PREHLAD
VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY
za obdobie december 2012
III. senát

Nálezy:

spisová značka	III. ÚS 97/2012
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	20. novembra 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky čl. 21 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 21 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky čl. 22 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 10 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd čl. 10 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd čl. 12 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd čl. 12 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 8 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie svojich vyššie označených práv rozhodnutím krajského súdu podľa § 4 zákona č. 166/2006 Z. z. o použití informačno-technického prostriedku (ďalej len ITP) pre účely vyhotovenia a využitia obrazových, zvukových a iných záznamov zameraný na objekt – byt sťažovateľa.
ratio decidendi	Ústavný súd v úvode odôvodnenia považoval za potrebné uviesť, že predmetné súdne spisy mu boli zapožičané krajským súdom a v čase rozhodovania o sťažnosti ich obsah podliehal utajeniu podľa právnej úpravy o ochrane utajovaných skutočností. Z tohto dôvodu bola argumentácia formulovaná tak, aby zrozumiteľne a presvedčivo odôvodňovala výrok tohto rozhodnutia, ale zároveň aby nedošlo k porušeniu tejto právnej úpravy. Ústavný súd zo súdnych spisov krajského súdu zistil, že a) rozhodnutím z 23. novembra 2005 označeným v záhlaví ako „ROZHODNUTIE“ (ďalej aj „súhlas č. 1“) krajský súd udelil podľa § 4 ods. 1 zákona č. 166/2003 Z. z. oprávnenému orgánu štátu súhlas na použitie ITP pri vyhotovovaní a využívaní obrazových, zvukových alebo iných záznamov u osoby sťažovateľa v byte na označenej adrese v jeho vlastníctve. Ďalej z tohto rozhodnutia vyplývalo, že súhlas bol daný na základe žiadosti oprávneného orgánu štátu z 21. novembra 2005, podľa ktorej získanie

informácií podľa § 2 ods. 1 písm. e) zákona č. 46/1993 Z. z. je v zmysle § 4 zákona č. 166/2003 Z. z. iným spôsobom neúčinné alebo podstatne sťažené. Súhlas bol udelený na dobu od 23. novembra 2005 do 23. mája 2006. V rozhodnutí bolo podľa § 4 ods. 6 zákona č. 166/2003 Z. z. žiadateľovi uložené, aby v lehote „(nečitateľné znaky, pozn.) 3 mes.“ predkladal sudcovi všetky potrebné podklady na skúmanie dôvodnosti trvania použitia ITP. Rozhodnutie bolo v pravom dolnom rohu opatrené odtlačkom okrúhlej pečiatky krajského súdu a slovami „meno, funkcia, podpis sudcu“, ku ktorým bol pripojený nečitateľný podpis,

b) rovnakým spôsobom bol vecne a právne vymedzený predmet a dôvod súhlasu č. 1 aj v žiadosti, pričom v nej boli navyše uvedené informácie k vecným dôvodom žiadosti;

c) v súdnom spise k súhlasu č. 1 bola tiež informácia o priebehu používania ITP a oznámenie o ukončení používania ITP;

d) formálne a v podstatných častiach aj obsahovo zhodným rozhodnutím z 18. mája 2006 (ďalej aj „súhlas č. 2“) krajský súd udelil súhlas na použitie ITP tomu istému žiadateľovi s tým, že okrem sťažovateľa sa týkal aj ďalšej fyzickej osoby a jeho platnosť bola vymedzená na obdobie od 18. mája 2006 do 18. novembra 2006;

e) v súdnom spise k súhlasu č. 2 bola tiež žiadosť o použitie ITP a informácia o predčasnom ukončení používania ITP.

K namietanému porušeniu základných práv zaručených čl. 19 ods. 2, čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 10 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 listiny a práv zaručených čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru

Ústavný súd konštatoval, že sťažovateľ namietal porušenie svojich základných práv zaručených ústavou a listinou, ako aj práv zaručených dohovorom spadajúcich do línie široko ponímaného „práva na súkromie“ (čl. 19 ods. 2 a 3, čl. 21 ods. 1 a 3 a čl. 22 ods. 1 ústavy, čl. 10 ods. 2 a 3, čl. 12 ods. 1 a 3 listiny a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru), a to v kontexte porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a podľa čl. 38 ods. 1 listiny postupom krajského súdu a jeho rozhodnutiami – udelením súhlasu č. 1 a súhlasu č. 2.

Bez toho, aby sa ústavný súd zaoberal výkladom do úvahy prichádzajúcich zákonných procesných noriem, ktorými sa v danom prípade mal krajský súd spravovať, bolo zrejmé, že jeho postup v tejto špecifickej agende musel v prvom rade vychádzať z osobitnej právnej úpravy obsiahnutej v zákone č. 166/2003 Z. z., najmä ustanovení § 2 až § 4.

Podľa § 4 ods. 3 písm. c) poslednej vety zákona č. 166/2003 Z. z. súd nesmie rozhodnúť o žiadosti, ktorá nemá zákonom ustanovené náležitosti, a takúto žiadosť vráti žiadateľovi.

Ústavný súd konštatoval, že krajský súd v prípade súhlasu č. 1 ani súhlasu č. 2 takto nepostupoval napriek tomu, že v žiadostiach nebol uvedený druh ITP (§ 2 ods. 1 zákona č. 166/2003 Z. z.) a účel, na ktorý mal byť ITP použitý, bol vymedzený iba citovaním zákona [§ 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 166/2003 Z. z.], pričom nebolo zrejmé, o aké „iné záznamy“ v daných prípadoch išlo.

Ústavný súd ďalej uviedol, že ďalšia zo súboru zákonných náležitostí žiadosti o súdny súhlas na použitie ITP požadovaná ustanovením § 4 ods. 3 písm. b) zákona č. 166/2003 Z. z. (uvedenie informácií o predchádzajúcom neúčinnom alebo podstatne sťaženom odhaľovaní a dokumentovaní činnosti, pre ktorú bol ITP použitý) je premietnutím regulačného kritéria proporcionality do právnej úpravy. Takéto konkrétne informácie preukazujúce zlyhanie predchádzajúcich (miernejších) prostriedkov použitých orgánom štátu pri plnení úloh podľa ustanovenia § 2 ods. 1 písm. e) zákona č. 46/1993 Z. z. však udelené súhlasy neobsahovali (zo žiadostí nevyplývala žiadna informácia, ktorá by mala čo by len náznak konkrétnosti).

Obdobne v otázke (ne)potreby rozhodnúť podľa § 4 ods. 1 zákona č. 166/2003 Z. z. o tom, či sa súhlasy vzťahujú aj na miesta verejne neprístupné (byť v súkromnom vlastníctve nepochybne takým miestom je), nebolo možné z obsahu predmetných súdnych spisov zistiť.

Napokon, pokiaľ išlo o následnú kontrolu použitia ITP (§ 4 ods. 6 zákona

č. 166/2003 Z. z.), ústavný súd bez toho, aby podrobil podrobnému výkladu slovné spojenie „sústavne skúmať trvanie dôvodov ich použitia“, konštatoval, že nečitateľne uvedená lehota v súhlase č. 1 a súhlase č. 2, v ktorej mali byť požadované informácie predkladané zákonnému sudcovi, znamenala aj ich nepreskúmateľnosť v tejto časti.

Ústavný súd konštatoval, že sledovacie opatrenia predstavujú závažný zásah do sféry súkromia, pričom dotknuté osoby nemajú možnosť podať proti nariadeniu takéhoto opatrenia opravný prostriedok a o jeho realizácii sa môžu potenciálne dozvedieť až dodatočne, keď už zásah do práva na súkromie bol realizovaný. Musia preto disponovať účinnou možnosťou (za predpokladu, že získajú vedomosť o realizácii ITP) žiadať o jeho dodatočné preskúmanie. Ako už bolo uvedené, preskúmateľnosť dôvodnosti vydania takého súhlasu si vyžadovala relevantnú konkrétnu vysvetľujúcu argumentáciu, akými skutočnosťami boli naplnené zákonom ustanovené podmienky pre tento zásah do práva na súkromie. Bez takéhoto odôvodnenia opierajúceho sa o konkrétne skutočnosti bol daný súhlas spravidla nepreskúmateľný.

Krajský súd pri rozhodovaní o udelení súhlasu na použitie ITP voči osobe sťažovateľa vychádzal z obsahu žiadosti oprávneného orgánu štátu, ktorý potom následne prevzal (doslovne) do svojho rozhodnutia (súhlas na použitie ITP). Ústavný súd konštatoval, že súhlas č. 1 ani súhlas č. 2 z hľadiska náležitosti, ktorou bolo uvedenie dôvodov na použitie ITP [§ 4 ods. 3 písm. c) zákona č. 166/2003 Z. z.], požadované parametre nespĺňal. Prezentáciu dôvodov v podobe formálneho odkazu na ustanovenie § 2 ods. 1 písm. e) zákona č. 46/1993 Z. z. bez bližšej špecifikácie konkrétnych skutočností, ktorú krajský súd zvolil, považoval ústavný súd za nedostatočnú, pretože oboznámenie sa s takto formulovanými dôvodmi nebolo spôsobilé ozrejmiť súvislosti a okolnosti, na základe ktorých by osoba, ktorej sa tieto rozhodnutia týkali, pochopila dôvodnosť zásahu do jej práva na súkromie.

Vychádzajúc z prezentovaných záverov ústavný súd považoval namietaný súhlas č. 1 a súhlas č. 2 krajského súdu za neodôvodnený a nelegálny.

Zistené nedostatky súhlasov krajského súdu spočívajúce v nedodržaní kritéria legálnosti, ako aj postup krajského súdu, ktorý napriek zjavným nedostatkom žiadostí oprávneného orgánu štátu o nich rozhodoval, viedli ústavný súd v zhode s judikatúrou štrasburských orgánov ochrany práva bez toho, aby pristúpil k skúmaniu ďalších dvoch hľadísk (kritérií legitimity a proporcionality zásahu), k záveru, že základné práva sťažovateľa zaručené čl. 19 ods. 2, čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 10 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 listiny a práva zaručené čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru postupom krajského súdu v konaní a jeho rozhodnutím z 23. novembra 2005 a postupom krajského súdu v konaní vedenom a jeho rozhodnutím z 18. mája 2006 porušené boli.

K namietanému porušeniu základného práva zaručeného čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny

Ústavný súd konštatoval, že predmetný súhlas č. 1 a súhlas č. 2 krajského súdu neposkytoval transparentnú identifikáciu zákonného sudcu, ktorý ich mal udeliť, pretože pri slovách „meno, funkcia, podpis sudcu“, meno a funkcia konkrétnej osoby sudcu neboli uvedené, ale bol k nim pripojený len nečitateľný podpis. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôraznil, že akékoľvek následné zisťovanie konkrétnej osoby zákonného sudcu nič nemenilo na jeho nepreskúmateľnosti od samého začiatku.

Ústavný súd ďalej konštatoval, že uvedený mimoriadne závažný nedostatok súhlasov krajského súdu zbavil sťažovateľa možnosti presvedčivej záruky, že o zásahu do práv spojených s jeho súkromím rozhodol zákonný sudca. Nepreskúmateľnosť rozhodnutí z uvedeného hľadiska sa tak premietla do jeho nelegálnosti a v konečnom dôsledku nepripustne zasiahla do základného práva sťažovateľa na zákonného sudcu zaručeného čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny, čo viedlo ústavný súd k záveru o jeho porušení bez toho, aby bolo potrebné ďalej sa venovať argumentácii sťažovateľa spočívajúcej konformnosti systému pridelovania súdnej agendy týkajúcej sa žiadostí o použitie ITP s obsahom označených článkov ústavy a listiny.

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 19 ods. 3, čl. 22 ods. 1 ústavy a čl. 10 ods. 3 listiny

Ústavný súd preskúmajúc činnosť krajského súdu a obsah predmetných súdnych

	<p>spisov nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali, že krajský súd neoprávnene zhromažďoval, zverejšňoval alebo inak zneužil údaje o sťažovateľovej osobe.</p> <p>K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 21 ods. 1 a 3 ústavy a čl. 12 ods. 1 a 3 listiny</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že zákon č. 166/2003 Z. z. (§ 4 ods. 1 posledná veta citovaného zákona), ktorý zakotvuje v prípadoch, keď je na použitie ITP potrebný fyzický vstup na miesta verejne neprístupné, ako sú napr. obydlia, pokrytie takéhoto vstupu výslovným čiastkovým súhlasom zákonného sudcu obsiahnutým v udelenom súhlase na použitie ITP. V prípade posudzovaných súhlasov krajského súdu na použitie ITP však o tento prípad nešlo a takýto čiastkový súhlas krajský súd neformuloval, čo potvrdzoval svojou argumentáciou aj samotný sťažovateľ, ktorý uviedol, že ITP nebol fyzicky inštalovaný v jeho byte, ale v susediacom byte (so súhlasom jeho užívateľa). Využitie ITP prostriedku v prípade sťažovateľa tak nemalo byť spojené s fyzickým vstupom do jeho obydli, preto ústavný súd konštatoval, že k zásahu do označených práv dôjsť nemohlo, a teda základné právo na nedotknuteľnosť obydli zaručené čl. 21 ods. 1 a 3 ústavy a čl. 12 ods. 1 a 3 listiny a právo na ochranu obydli a domová sloboda podľa čl. 8 dohovoru v prípade sťažovateľa porušené neboli, preto ani v tejto časti sťažnosti nevyhovel.</p> <p>Vzhľadom na to, že ústavný súd vyslovil porušenie označených základných práv zaručených ústavou a listinou, ako aj práv zaručených dohovorom, v zmysle citovaného čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy v spojení s ustanovením § 56 zákona o ústavnom súde označené súhlasy v rozsahu týkajúcom sa sťažovateľa zrušil.</p> <p>Keďže konanie o súhlase na použitie ITP skončilo najneskôr oznámením oprávneného orgánu štátu o ukončení realizácie ITP, neprichádzalo do úvahy vrátenie veci krajskému súdu na ďalšie konanie v zmysle § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde.</p> <p>Sťažovateľ v rámci spresneného petitu sťažnosti v podaní doručenom ústavnému súdu 15. novembra 2012 navrhol ústavnému súdu vydať krajskému súdu príkaz „<i>vyradiť a zničiť všetky záznamy a akékoľvek iné dokumenty, ktoré boli získané v súvislosti s vydaním rozhodnutí...“</i>, ktoré konkretizoval tak, že by malo ísť „... o utajované písomnosti..., ktoré sa nachádzajú v dispozičnej sfére krajského súdu“ (sťažovateľ označil 5 písomností predmetom, spisovou značkou a dátumom vyhotovenia).</p> <p>Ústavný súd opätovne ani v tomto prípade nevidel príčinnú súvislosť medzi týmto návrhom a predmetom konania, ako bol vymedzený uznesením o prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Navyše, sťažovateľ žiadal „<i>vyradiť a zničiť</i>“ písomností, ktoré boli súčasťou súdnych spisov, nevyplývali z aktívnej činnosti krajského súdu a ani svojím obsahom neboli výsledkom použitia ITP (nanajvýš iba sčasti a sprostredkovane). Z týchto dôvodov ústavný súd tomuto návrhu sťažovateľa nevyhovel.</p> <p>Ústavný súd v okolnostiach posudzovaného prípadu berúc do úvahy, že v tomto špecifickom prípade existovali ďalšie možnosti uplatnenia práv sťažovateľa nadväzujúce na toto rozhodnutie (ako na ne už rámcovo poukázal v uznesení o prijatí sťažnosti na ďalšie konanie), nepovažoval za nevyhnutné priznať mu finančné zadost'učinenie, preto aj v tejto časti sťažnosti nevyhovel.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: III. ÚS 70/01, III. ÚS 321/08, III. ÚS 133/2010, I. ÚS 274/05 ESEP: S. proti Spojenému kráľovstvu zo 4 decembra 2008, Huvig proti Francúzsku z 24. apríla 1990, Klass a ďalší proti Nemecku zo 6. septembra 1978, Copland proti Spojenému kráľovstvu z 3. apríla 2007, Bykov proti Rusku z 10. marca 2009, Rotaru proti Rumunsku zo 4. mája 2000, Segerstedt-Wiberg a ostatní proti Švédsku zo 6. júna 2006, Khan proti Spojenému kráľovstvu z 12. mája 2000, Chadimová proti Českej republike z 18. apríla 2006, Association for European Integration and Human Rights a Ekimdzhiev proti Bulharsku z 28. júna 2007, Huvig a Kruslin proti Francúzsku z 24. apríla 1990, M. M. proti Holandsku z 8. apríla 2003, Lewis proti Spojenému kráľovstvu z 25. novembra 2003, Heglas proti Českej republike z 1. marca 2007, Iordachi a ostatní proti Moldavsku, Kopp proti Švajčiarsku z 25. marca 1998</p>

Nálezy – priet'ahy v konaní:

spisová značka	III. ÚS 392/2012
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	čl. 127 konanie o s'ťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené (priznanie finančného zadost'učinenia)
dátum rozhodnutia	13. novembra 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka (obchodná spoločnosť) namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných postupom okresného súdu v konaní o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy. Konanie sa začalo v roku 2004.
ratio decidendi	<p>Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: (1.) zložitost' veci, (2.) správanie účastníka konania a (3.) postup súdu. V súlade s judikatúrou EŠLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa. Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.</p> <p>1. Ústavný súd vo vzťahu k posudzovanému súdnemu konaniu z obsahu spisu a vyjadrení sťažovateľky a okresného súdu a nimi predložených na vec sa vzťahujúcich listín nezistil žiadnu skutočnosť svedčiacu o právnej či skutkovej zložitosti veci, ktorá by mohla spôsobovať predĺženie namietaného konania.</p> <p>2. Ústavný súd konštatoval, že sťažovateľka reagovala na výzvy okresného súdu včas a poskytovala okresnému súdu požadovanú súčinnosť.</p> <p>3. Ústavný súd zistil, že okresný súd bol bez ospravedlniteľného dôvodu nečinný v období od doručenia návrhu okresnému súdu 2. marca 2004 do 5. marca 2012, keď návrh žaloby doručil sťažovateľke a vyzval ju, aby sa k žalobe vyjadrila. Napadnuté konanie v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti trvalo viac ako osem rokov a bolo na jeho samom začiatku, keďže nedošlo ani k jednému úspešnému pojednávaniu vo veci.</p> <p>Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že ničím neodôvodnenou nečinnosťou okresného súdu došlo v namietanom konaní k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.</p> <p>Pretože ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a keďže namietané konanie v čase rozhodovania ústavného súdu pred okresným súdom nebolo meritórne skončené, prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných priet'ahov.</p> <p>Ústavný súd považoval samotné rozhodnutie, ktorým vyslovil porušenie označeného práva sťažovateľky v napadnutom konaní a prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných priet'ahov, za dostatočné a primerané finančné zadost'učinenie sťažovateľke nepriznal.</p>
Použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	***

spisová značka	III. ÚS 473/2012
sudca spravodajca	Ján Auxt
druh konania	čl. 127 konanie o s'ťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené (priznanie finančného zadost'učinenia)
dátum rozhodnutia	11. decembra 2012

dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ (fyzická osoba) namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní, ktorého predmetom bol spor o zaplatenie sumy 516,20 € z titulu nedoplatku na službách telekomunikačnej siete a nezaplatenie zmluvnej pokuty. Konanie sa začalo v roku 2007.
ratio decidendi	<p>1. Ústavný súd konštatoval, šlo o bežné sporové konanie, ktoré nebolo právne a ani skutkovo zložité, čo uviedol aj okresný súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti, preto dovtedajšia doba konania (5 rokov) nemohla byť akceptovateľná. Sťažovateľ bol v tomto konaní odporcom a v priebehu konania došlo k späťvzatiu žaloby navrhovateľom, pretože bola v roku 2009 uhradená istina pohľadávky a v tejto časti došlo v roku 2011 aj k späťvzatiu žaloby a následne k zastaveniu konania.</p> <p>2. Ústavný súd bol toho názoru, že sťažovateľ podstatnou mierou neprispel k predĺženiu tohto konania tak, ako na to poukázal okresný súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti, a to že trval na vstupe vedľajšieho účastníka, a i keď prostredníctvom zástupkyne (svojej mamy) podal odvolania proti rozhodnutiam okresného súdu, pretože pracoval v zahraničí a v dôsledku toho sa spis nachádzal na odvolacom súde (viac ako 18 mesiacov), tieto skutočnosti len čiastočne ovplyvnili celkovú dĺžku konania, a navyše, sťažovateľ mal nesporne právo na procesné úkony, ktoré urobil.</p> <p>3. Ústavný súd predovšetkým zastával názor, že konanie, ktoré nebolo právoplatne skončené ani po viac ako 5 rokoch od jeho začatia, nebolo potrebné osobitne vyhodnocovať a uvádzať prípadne jednotlivé menšie obdobia nečinnosti okresného súdu, ak v okolnostiach tejto jednoduchej veci bola činnosť okresného súdu neefektívna a nesústredená.</p> <p>Ústavný súd vzhľadom na uvedené konštatoval, že postupom okresného súdu v konaní bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prieťahov.</p> <p>Vychádzajúc z dôvodov uvádzaných sťažovateľom, ktorý svoju žiadosť o priznanie finančného zadosťučinenia odôvodnil iba formálne, keďže už pred podaním sťažnosti ústavnému súdu bolo konanie zastavené z dôvodu späťvzatia návrhu samotným sťažovateľom, a s prihliadnutím na charakter konania, čo ešte pre sťažovateľa bolo v hre (iba úroky z omeškania, istina v sume 516, 20 € bola zaplatená), resp. v stávke - „at stake“, ústavný súd považoval samotné rozhodnutie, ktorým vyslovil porušenie označeného práva sťažovateľa v napadnutom konaní, a prikázanie okresnému súdu konať bez zbytočných prieťahov za dostatočné a finančné zadosťučinenie sťažovateľovi nepriznal.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	***

spisová značka	III. ÚS 544/2012
sudca spravodajca	Ján Auxt
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	11. decembra 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia (fyzické osoby) namietali porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o neplatnosť právneho úkonu. Konanie sa začalo v roku 1998. Porušenie sťažovateľom označených práv v tomto konaní na okresnom súde ústavný súd konštatoval už svojím rozhodnutím sp. zn. III. ÚS 369/09 z 22. júna 2010.
ratio decidendi	1. Pokiaľ išlo o právnu zložitú vec vedenej okresným súdom, ústavný súd

	<p>poukázal na svoje predchádzajúce hodnotenie tejto otázky obsiahnuté v náleze ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 369/09 z 22. júna 2010, že „zložitost' tohto konania rozhodne nevykazuje znaky skutkovej alebo právnej zložitosti takej intenzity, ktorá by odôvodňovala doterajšiu dĺžku konania“.</p> <p>2. Pri posudzovaní druhého kritéria hodnotenia prípadných zbytočných prieťahov v konaní dospel ústavný súd k záveru, že správanie sťažovateľov podstatne neprispelo k dovtedajšej dĺžke konania a ani okresný súd nemal vo svojom vyjadrení k sťažnosti výhrady k správaniu sťažovateľov.</p> <p>3. Po preskúmaní nálezu ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 369/09 z 22. júna 2010, na ktorý sťažovatelia aj upozornili vo svojej sťažnosti, sa stotožnil s konštatovaním okresného súdu, že „postup okresného súdu v namietanom konaní... nevykazoval dlhšie obdobia nečinnosti“, ale jeho neefektívna a nesústreďená činnosť mala nezanedbateľný vplyv na jeho dĺžku.</p> <p>V tejto súvislosti bolo z pohľadu ústavného súdu potrebné uviesť, že ani po náleze ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 369/09 z 22. júna 2010 vo veci iných účastníkov tohto konania okresný súd riadne nekonal a prvý úkon urobil až takmer po 8 mesiacoch.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že občianske súdne konanie, ktoré bez meritórneho právoplatného rozhodnutia trvá tak dlho, ako to bolo v danej veci, je možné už len na základe jeho posúdenia v celku považovať za nezlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy i právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a v tomto prípade bolo potrebné tiež uviesť, že z ústavnoprávneho hľadiska bolo neprijateľné, aby právna neistota v napadnutom konaní nebola odstránená ani po viac ako 14 rokoch od jeho začatia.</p> <p>Vzhľadom na tieto skutočnosti preto ústavný súd (bez toho, aby sa bližšie zaoberal namietaným konaním pred okresným súdom) opätovne vyslovil, že dovtedajším postupom okresného súdu v konaní došlo aj k porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Aj napriek tomuto zisteniu ústavný súd v zhode so svojou judikatúrou však neprikázal okresnému súdu, aby vo veci konal, pretože táto povinnosť mu už bola uložená nálezom sp. zn. III. ÚS 369/09 z 22. júna 2010.</p> <p>Ústavný súd v okolnostiach posudzovaného prípadu berúc do úvahy aj predchádzajúce rozhodnutie ústavného súdu (priznal iným účastníkom konania po 2 000 € v roku 2010) a celkovú dĺžku konania, ktorá bola z ústavného hľadiska neakceptovateľná, považoval za primerané priznať sťažovateľom sumu 5 000 € solidárne, pretože ide o ich tzv. nerozlučné spoločenstvo.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: III. ÚS 369/09</p>

<p>spisová značka</p>	<p>III. ÚS 545/2012</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Ján Auxt</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>11. decembra 2012</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovatelia (fyzické osoby) namietali porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o vydanie a vypratanie nehnuteľnosti. Konanie sa začalo v roku 2001.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>1. Ústavný súd bral do úvahy skutkový stav a platnú právnu úpravu relevantnú na rozhodnutie, ako aj charakter veci. Konanie o vydanie a vypratanie nehnuteľností možno hodnotiť spravidla ako právne i skutkovo zložitejšie, ak navyše na strane žalovaných, ako v tomto prípade, vystupuje viacero subjektov. Odporca si v tomto konaní tiež uplatnil náhradu škody v sume 7 842 312 Sk a náhradu nemajetkovej ujmy v sume 2,5 mil. Sk. Tu ale ústavný súd považoval za potrebné konštatovať, že dovtedajšia doba</p>

	<p>konania (žalobný návrh bol okresnému súdu doručený 13. februára 2001) predstavovala viac ako 11 rokov a takáto dĺžka konania bola neprimeraná a z ústavného hľadiska neakceptovateľná.</p> <p>2. V danom prípade bolo možné sťažovateľom vytknúť to, že ako účastníci konania tiež prispeli svojim správaním k tomu, že spor sa neúmerne predlžoval.</p> <p>V tejto súvislosti považoval ústavný súd za potrebné uviesť podstatnú okolnosť, že sťažovatelia si vznik tohto sporu zapríčinili a spôsobili sami, pretože s odporcom najprv podpísali kúpnu zmluvu 6. februára 1998, ale následne porušili dohodnuté zmluvné podmienky, keď splnomocnili 15. júla 1998 ďalšiu osobu na podpísanie zmluvy o budúcej zmluve na tú istú nehnuteľnosť s inou obchodnou spoločnosťou. Tieto okolnosti teda bolo možné pričítať na ťarchu sťažovateľov a ústavný súd tiež poukázal na to, že sťažovatelia napriek tomu, že boli právne zastúpení advokátmi, nepodali v priebehu konania sťažnosť na prieťahy v konaní predsedovi okresného súdu počas úplnej nečinnosti okresného súdu (od roku 2005 až do mája 2007), o svoju vec sa riadne nezaujímali, teda neriadili sa zásadou vigilantiibus iura (každý nech si stráži svoje práva), z ktorej pre nich okrem iného vyplývala priama závislosť ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov konania od ich súčinnosti, čo ústavný súd spolu s uvedenými okolnosťami zohľadnil aj pri určení výšky finančného zadosťučinenia.</p> <p>3. Ústavný súd konštatoval, že okresný súd bol úplne nečinný takmer dva roky. Bez toho, aby ústavný súd vymedzoval ďalšie obdobia nečinnosti a neefektívnej činnosti okresného súdu, konštatoval, že prebiehajúce konanie bolo stále na súde prvého stupňa bez rozhodnutia vo veci samej napriek tomu, že konanie začalo v roku 2001. Táto zdlhavosť konania nemohla byť ničím ospravedlnená.</p> <p>Ústavný súd ďalej konštatoval, že občianske súdne konanie, ktoré bez meritórneho právoplatného rozhodnutia trvá tak dlho, ak to bolo v danej veci, bolo možné už len na základe jeho posúdenia v celku považovať za nezlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy i právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Vzhľadom na tieto skutočnosti preto ústavný súd vyslovil, že dovtedajším postupom okresného súdu v konaní došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby konal vo veci bez zbytočných prieťahov. Ústavný súd priznal sťažovateľom finančné zadosťučinenie – časti z nich spoločne a nerozdielne v sume 8 800 €, časti z nich spoločne a nerozdielne v sume 900 €.</p>
<p> Použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>***</p>

Spracoval: Mgr. Tomáš Majerník

Upozornenie:

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.